

DIGITAL LITERACY

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Κέντρο Ανάπτυξης Ψηφιακών Δεξιοτήτων Αττικής

Ψηφιακός εγγραμματισμός

Άρης Λούβρης Συντονιστής Κέντρου Α.Ψη.Δ.Α.

Καθηγητής Πληροφορικής

Ερευνητής Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

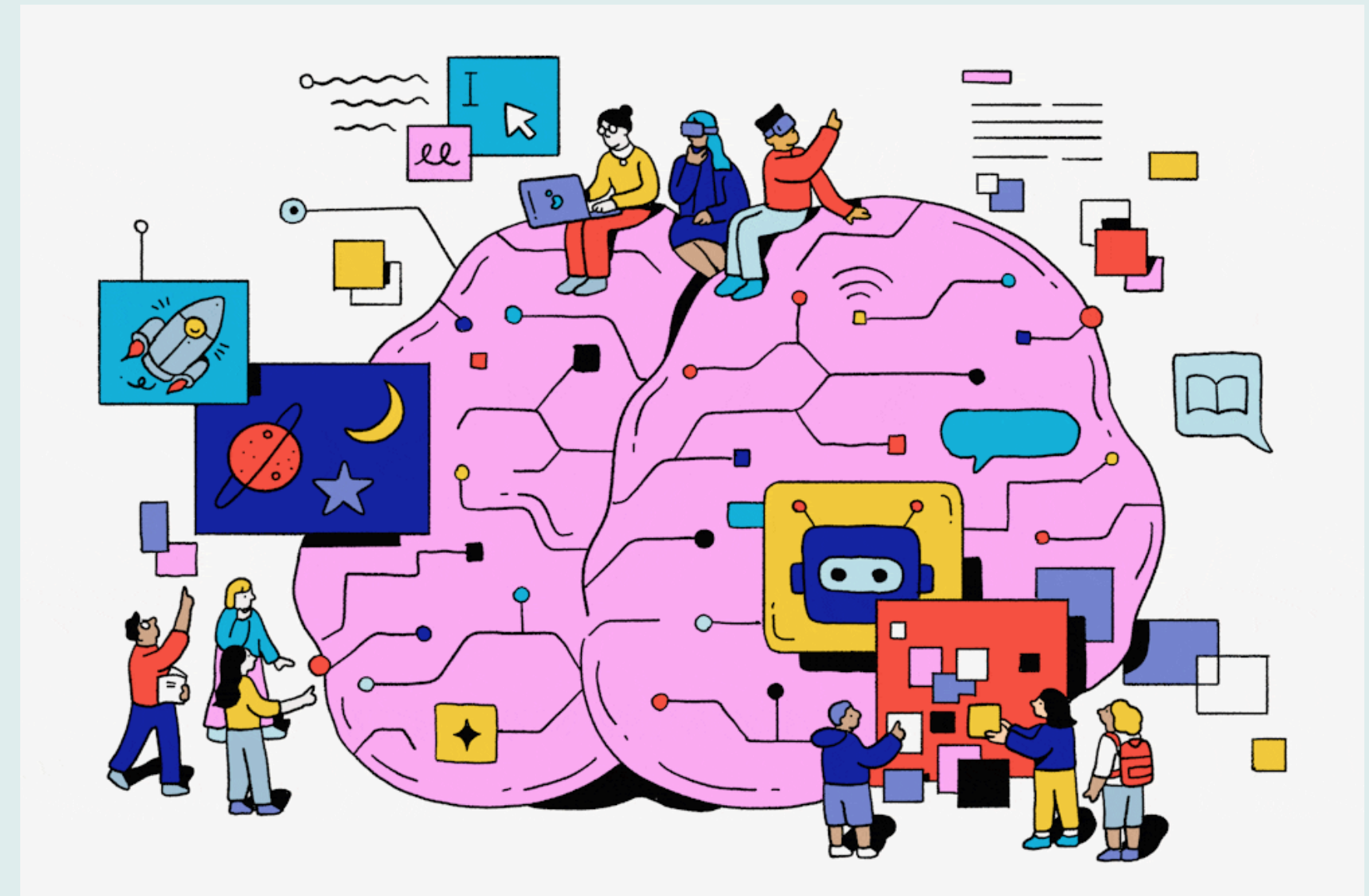
Scan QR code to
join the Channel

Έχετε Viber ; Αν ναι γίνετε μέλη στο πιστοποιημένο κανάλι μας!

Παιδιά και γονείς στην ψηφιακή καθημερινότητα Στόχοι συζήτησης

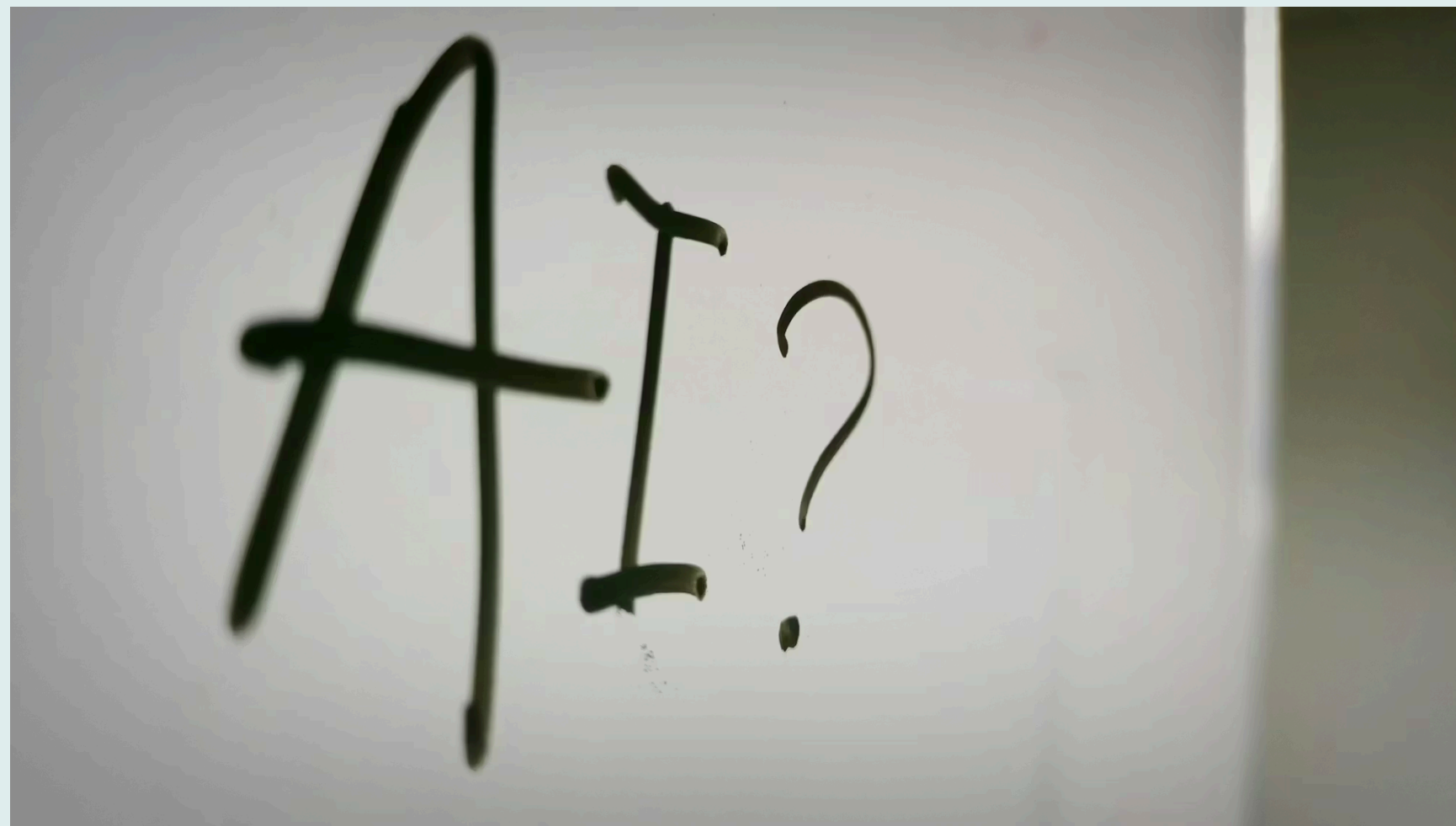
- Να κατανοήσουμε τα όρια και τις προκλήσεις της τεχνολογίας στα παιδιά
- Να συζητήσουμε τον ρόλο της Τεχνητής Νοημοσύνης στην καθημερινότητα των παιδιών
- Να ανταλλάξουμε εμπειρίες και ανησυχίες γονέων (καθώς και εκπαιδευτικών).

Ψηφιακός κόσμος

περιλαμβάνει όλα τα περιβάλλοντα, τα εργαλεία και τις αλληλεπιδράσεις που πραγματοποιούνται μέσω τεχνολογικών μέσων: από το διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα μέχρι τα παιχνίδια, τις εφαρμογές, τις πλατφόρμες μάθησης και την τεχνητή νοημοσύνη. Αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας, της κοινωνικής ζωής και της μάθησης των παιδιών.

Τεχνητή Νοημοσύνη

Τα παιδιά νηπιαγωγείου έως Β' δημοτικού συχνά αποδίδουν ανθρώπινες ιδιότητες σε τεχνολογίες με ΤΝ, όπως έξυπνα ηχεία και chatbot. Μπορεί να εμπιστεύονται ό,τι λέει μια συσκευή ή εργαλείο ΤΝ, όπως εμπιστεύονται τους ενήλικες στη ζωή τους.

Η υπερβολική εξάρτηση από την ΤΝ μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Οδηγίες

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι, AI character.

Ναι, ρωτάνε την ώρα
κα

Συχνά πειραματίζονται.
θεωρώ όμως ότι είναι
υποψιασμένα
περισσότερο από
παλαιότερα. Μιλούν
ρωτούν και
ενημερώνονται καλύτερα

Ναι

Όχι

Ναι, ρωτάνε την ώρα
κ.α.

Ναι

Ναι, μιλάνε

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι

Ναι και μάλιστα πιστεύουν και τις απαντήσεις

Ναι το κάνουν ειδικά για εργασίες

Ναι για την βελτιστοποίηση απόδοσης παιχνιδιού σε video game.

Ρωτάει την ώρα τον καιρό

Ναι για να γελάσουν

Όχι, δεν έχουν έρθει σε επαφή ακόμα με ΤΝ

Ναι ..και μάλιστα το εμπιστεύονται αρκετά

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι, για τη λύση
σχολικών ασκήσεων

Ναι κυρίως σε
εργασίες σχολικές.

Τα εμπιστεύονται και
ρωτάνε τα πάντα στις
συσκευές

Όχι.

Ναι, ρωτούν για
λειτουργία μηχανών
και ζητούν
τεχνολογικές οδηγίες

Ναι συχνά προσπαθώ
όμως να το ελέγγω να
το συζητάμε

Ναι, συνηθως το
ξεκινουν για αστείο

Ναι και μάλιστα
πιστεύουν ακράδαντα
και τις απαντήσεις

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι Είχε μπει σε μια εφαρμογή και έκανε κανονικά διάλογο μαζί του.

Οχι

Ναι, ερωτήσεις σχετικές με ιστορία, φυσική κλπ... Είναι Δημοτικού.

Να λυσει τις ασκησεις γεωγραφιας

Το χρησιμοποιουν για παιχνιδι πχ να τους πει ενα ανεκδοτο,να τραγουδησει.

Ναι

Ναι. Και περιμένει και κανονική απαντηση

Ναι ρωτάνε την ώρα, μετάφραση λέξεων ,τι καιρό θα κάνει ...

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι να ρωτήσουμε το ChatGPT αν είναι καλό και ασφαλές το παιχνίδι που θέλω να παίξω! Ή ψάχνω κάποιες λέξεις για μια άσκηση ρώτησε το ChatGPT αντί να τις βρω στο λεξικό.

Ναι

Ναι, πολλές φορές για πράγματα που τον απασχολούν, παρα το γεγονός ότι του έχουμε ήδη απαντήσει μας λέει οκ, θα ρωτήσω και το chat. Θα ήθελα να μάθει να φιλτράρει την πληροφορία κ να έχει προσωπική κρ

Ναι έχω. ΠΧ: η 15χρονη κόρη μου κ η φίλη της, ρώτησαν για πλάκα πώς να πλησιάσουν ένα αγόρι που τους αρέσει κ τί να του πουν.

Όχι

Όχι

Να μιλούν ναι.....να εμπιστεύονται άκριτα και χωρίς διασταύρωση, όχι.

Συνήθως ρωτάνε για θέματα μαθημάτων,

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι φυσικά έχω παρατηρήσει το παιδί μου να μιλάει. Προς το παρόν είναι ελεγχόμενο

Ναι..Συνεχείς ερωτήσεις για εργασίες σχολείου...ψυχολογικά θέματα

Ναι, ζητάνε συμβουλές ακόμα και για περιστατικά που συνέβησαν με φίλους στο σχολείο.

Ναι ρωτούν γενικότερα πράγματα χωρίς να πληκτρολογουν, ρωτούν φωνητικά

Ναι και μάλιστα απορεί και με εμένα που γράφω τις ερωτήσεις αντί να του μιλάω

Ναι. Την εμπιστεύονται! Σαν γονέας έρχομαι σε αντιπαράθεση με το παιδί μου για να του εξηγήσω με λεπτομέρειες ότι δεν είναι αξιόπιστο. Αλλά το αποδεχόμαστε.

Αρχικά το πιστεύουν.Μετά μας ρωτούν αν όντως είναι αλήθεια!

Ναι σπάνια για εργασίες. Ανησυχώ μήπως το χρησιμοποιήσει πιο εντατικά και σταματήσει να σκέφτεται.

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Βοήθεια για μαθήματα
και μικρούς
αθλητικούς
τραυματισμούς

Δυστυχως ακόμα και
παιδια προνη πιου 4
ετων

Να ψάχνει κάτι ναι το έχω
παρατηρήσει. Εμείς
μεγάλοι για πλάκα μιλάμε
και μετα γελάμε με την
απάντηση που μας δίνει

Ναι . Θέλοντας από
περιέργεια να δει πως
λειτουργεί .

Γενικά όχι δεν μιλάνε
παρά μόνο για λύσεις
μαθημάτων

Έχουν άρνηση να
δεχτούν ότι μιλάνε σε
κάτι "μη ανθρώπινο"

Ναι

Ναι, δεν είναι οι
ερωτήσεις που κάνουν και
έχω παρατηρήσει, αλλά οι
ερωτήσεις που κάνουν
χωρίς την παρουσία μου.

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι μιλάνε στο ΑΙ και
μάλιστα πιστεύουν και τις
απαντήσεις ακράδαντα .
Είναι θέμα
προβληματισμού

Ναι ζητάει
πληροφορίες για να
λύσει τις ασκήσεις

Ναι

Ναι !

Εχουν.

Ρωτάνε τις απαντήσεις
στις σχολικές εργασίες

Ναι

Ναι αν και έχει
καταλάβει ότι κάνει
λάθοι.

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Θα με φοβιζε εαν ξεκίναγε να ρωτσει την γνώμη του για θεματα προσωπικα.

Τι μπορούν να γίνουν οι προσωπικές πληροφορίες σχετικά με ιατρικά έγγραφα;

Να βρει συνδυασμούς ρουχων

Οχι

Ευτυχώς Οχι ακομη.
Ειναι Πεμπτη
Δημοτικου

Οχι

Σε ορισμένες περιπτώσεις.

Ψάχνει πληροφορίες αλλά όχι να μιλάει ακόμα στην συσκευή. Ακόμα τουλάχιστον Πιο πολύ εμείς οι μεγάλοι ρωτάμε μιλάμε για να γελάσουμε.

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

Ναι

Προς το παρόν όχι

Ναι και βδυστυζως απο
προνηπιακη ηλικια

Επειδή Εμείς. Δεν.
Ξέρουμε την.
Απάντηση

Του συστήνω βιβλίο
αντί αυτό.

ναι

Η κόρη μου προσπαθεί να
κάνει το ΑΙ να "νιώσει"
ανθρώπινα
συναισθήματα.

Ναι

Έχετε παρατηρήσει τα παιδιά να εμπιστεύονται ή να μιλούν σε συσκευές με ΤΝ; Μοιραστείτε παράδειγμα ή ανησυχίες.

,.....

Ναι

Ναι

Οριοθέτηση

Όρια

Το παιδί στον ψηφιακό κόσμο

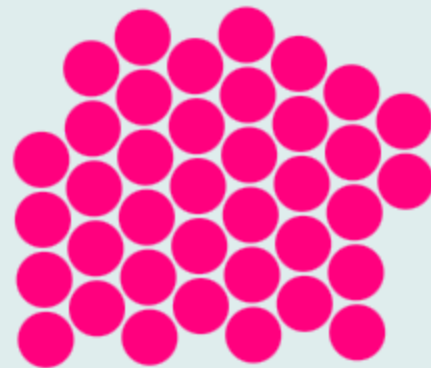
Πού θα προσδιορίζατε το όριο έκθεσης του παιδιού σας στον ψηφιακό κόσμο;

8 Κανένα όριο!

9 Επιτρέπω μόνο YouTube

38 Επιτρέπω YT & games

8 Επιτρέπω social, YT & games

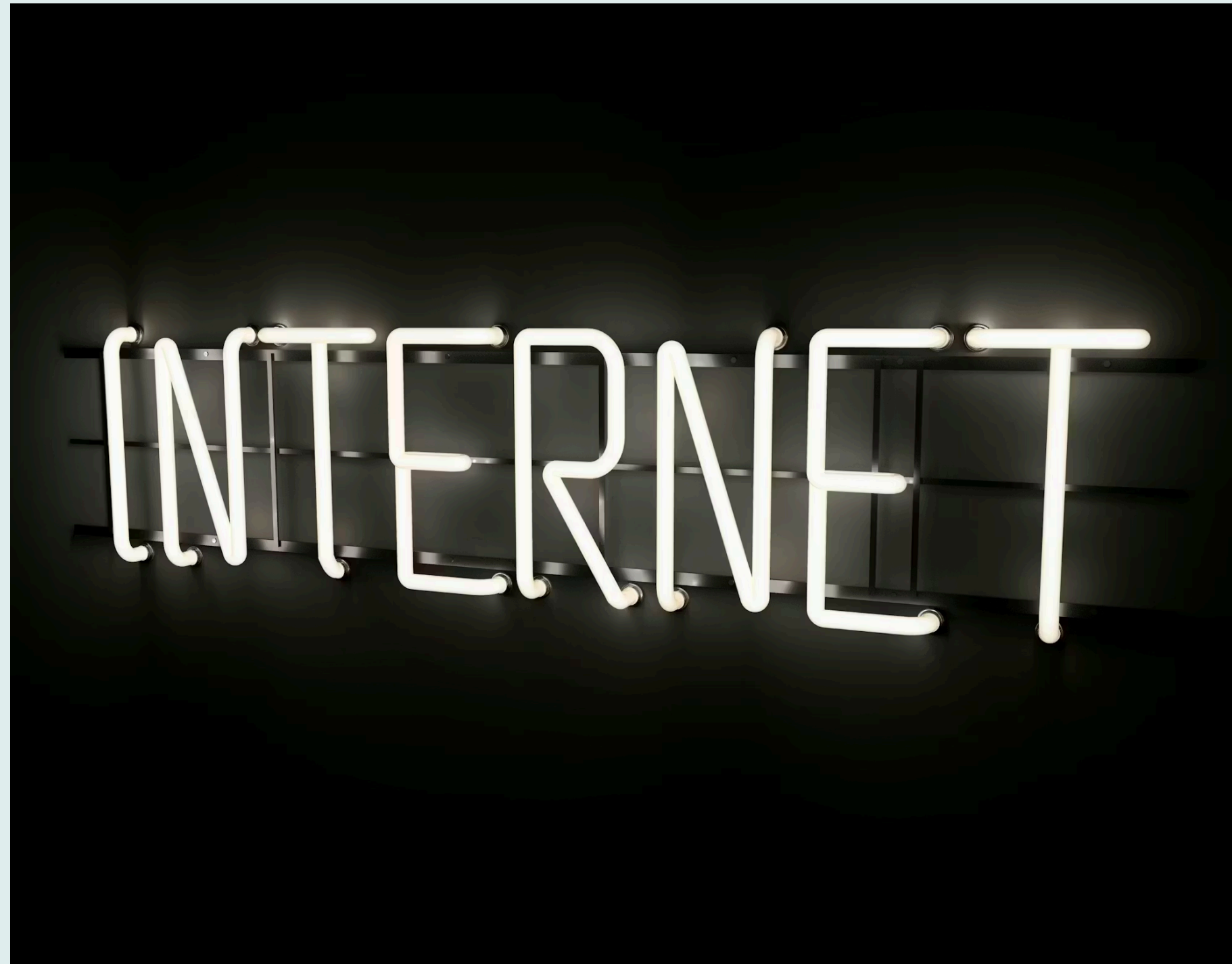

Sharenting και ψηφιακό ίχνος

Πρόσβαση στον ψηφιακό κόσμο

- Υπάρχει σωστή και λάθος χρήση τελικά;
- Ποιος το κρίνει και από τι καθορίζεται;

Όρια, όροι – κίνδυνοι

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονεις

Γονείς

Οι γονείς

Ξεκινάει από το σπίτι
και τους γονείς

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Γονεις

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Family

Όλοι

Γονείς

ΓΟΝΕΙΣ !!!!!

Οι γονείς

Γονείς

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Όλοι μαζί

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Με τη σειρά γονείς,
σχολείο, πολιτεία

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Γονείς

Γονείς! Ξεκινάει από
την οικογένεια

Όλοι

Γονείς

Γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονείς και οικογένεια !!

Οικογενειακό
περιβάλλον

Γονεις

Γονεις

Οικογένεια

Οικογένεια

γονείς

Γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Όλοι, αλλά πρωτίστως
η οικογένεια

Πολιτεία και γονείς

Γονείς

Γονείς

Καταρχάς οι γονεοι
και μετεπειταωυο
σχολείο

Όλοι μαζί
συνεισφερουν

Ολοι

Οι πάντες, αλλά με
προτεραιότητα οι
γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονείς

Πολιτεία και γονεις

Ολοι

Γονείς με νόμους
Αυστραλίας από
Πολιτεία

Ο. Μπαμπας

ΓΟΝΕΙΣ & ΦΟΡΕΙΣ

Γονείς

Οι γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Γονείς πρώτα μετά
πολιτεία σχολείο

Κυρίως οι γονείς, αλλά
σε επέκταση κ η
κοινωνία

Η οικογένεια με όρια και η
πολιτεία με νόμους!
Πρώτα όμως η οικογένεια!

Συνεργασία όλων σπιτι
πολιτεία σχολείο

Οι γονείς ή κηδεμόνες

Γονείς,
σχολείο, πολιτεία

Γονείς και σχολείο

Συνεργασία γονέων,
σχολείου, πολιτείας

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Όλοι

Γονείς

Οικογένεια

Η Πολιτεία θέτει το πλαίσιο, οι γονείς ακολουθούν και ορίζουν ότι ταιριάζει στην οικογένειά τους και το σχολείο εφαρμόζει το θεσμοθετημένο πλαίσιο.

Συνδυασμός όλων

Όλοι

Γονείς πρώτα μετά
πολιτεία σχολείο

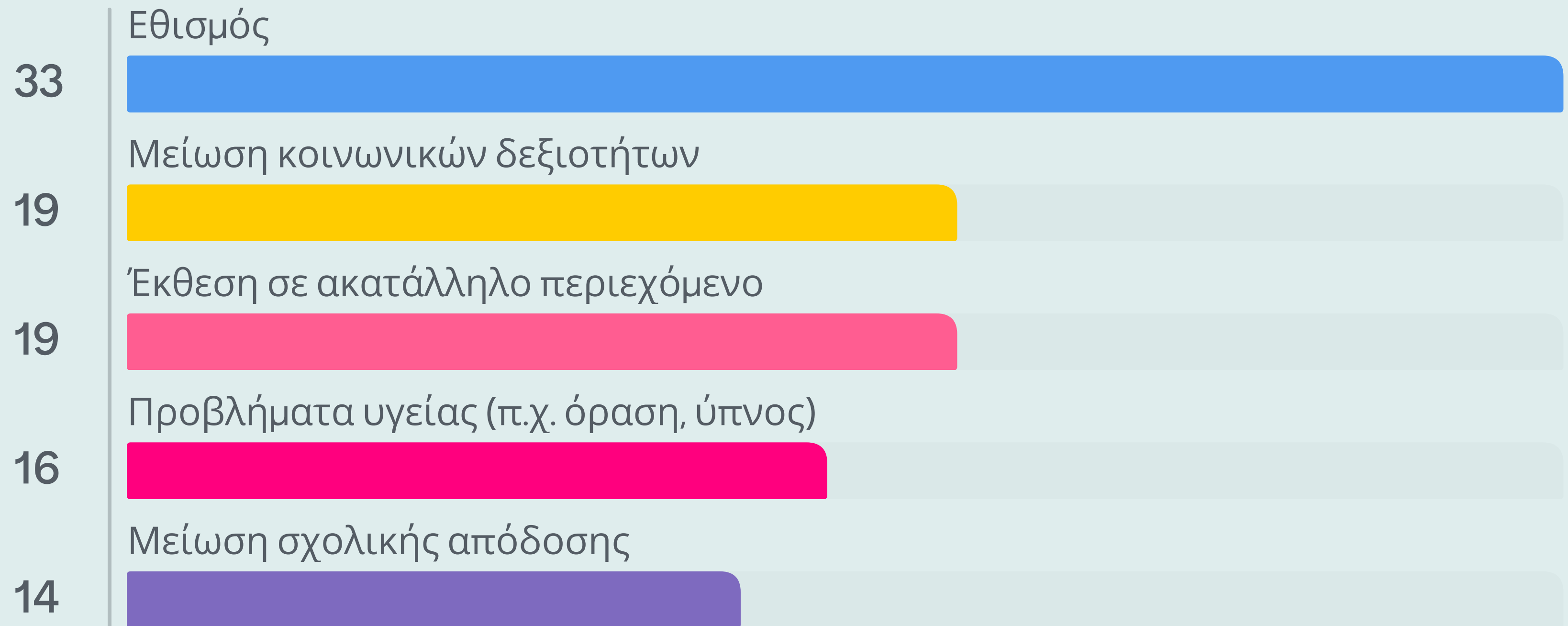
Γονείς

Ποιος, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να ορίζει τα όρια στη χρήση τεχνολογίας από τα παιδιά; (π.χ. γονείς, σχολείο, πολιτεία)

Συνδιασμός

Προβλήματα υγείας

Ποιοι είναι οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι από την ανεξέλεγκτη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών; Διανεείμετε 100 πόντους.

Ποιοι οι κίνδυνοι του αποκλεισμού ενός παιδιού από τον ψηφιακό κόσμο;

Κατατάξτε από πιο σημαντικό σε λιγότερο σημαντικό τα μέτρα που πρέπει να πάρουμε για ασφαλή χρήση τεχνολογίας.

1. Συνεχής επικοινωνία με τα παιδιά
2. Ενθάρρυνση εναλλακτικών δραστηριοτήτων
3. Εκπαίδευση γονέων και παιδιών
4. Καθορισμός χρόνου χρήσης
5. Χρήση φίλτρων και γονικού ελέγχου

Πολλές φορές η πίεση στους γονείς αυξάνεται από τα παιδιά που βλέπουν διαφορετικά όρια μεταξύ των συμμαθητών τους

Η πολιτεία οφείλει να:

διαμορφώνει σαφές θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια των παιδιών,
ενισχύει τον ψηφιακό γραμματισμό στο σχολείο,
ενημερώνει γονείς και εκπαιδευτικούς,
εξασφαλίζει ίση πρόσβαση σε τεχνολογία,
προωθεί υπεύθυνη χρήση και προστασία προσωπικών δεδομένων.

Πώς μπορεί ο ψηφιακός κόσμος να ενισχύσει τη μάθηση;

Ο ρόλος της τεχνολογίας στην υποβοήθηση παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες

- **Η τεχνολογία μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά, προσφέροντας:**
  - εργαλεία οργάνωσης,
  - πολυαισθητηριακές προσεγγίσεις,
  - προσαρμοσμένο ρυθμό μάθησης,
  - ενίσχυση συγκέντρωσης,
  - εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης και αξιολόγησης.

Προτάσεις για Υπεύθυνη Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης

- Ενίσχυση της κριτικής σκέψης στα παιδιά
- Συζήτηση για τα όρια και τις δυνατότητες της ΤΝ
- Συνεργασία γονέων και εκπαιδευτικών για καθοδήγηση
- Ενθάρρυνση ερωτήσεων και αμφισβήτησης των απαντήσεων της ΤΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

**Μεγαλώνοντας παιδιά
στην ψηφιακή εποχή**

Κίνδυνοι,
προκλήσεις και ευκαιρίες

GUTENBERG

Πέτρος Ρούσσος Καθηγητής "Γνωστική Ψυχολογία & Κυβερνοψυχολογία"

Διευθυντής του ΠΜΣ «Κυβερνοψυχολογία»

Διευθυντής του Εργαστηρίου Πειραματικής
Ψυχολογίας από το 2012

Συγγραφέας

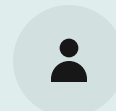
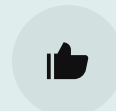

ΔΑΡΑ ΜΑΡΙΑ, ΚΟΡΜΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Εκδόσεις: ΚΑΠΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ /
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ**

Σας ευχαριστούμε!

@LouvrisAris

fb/digital.attiki

Youtube/@AtticaDigital

LinkedIn/AtticaDigital

Instagram/AtticaDigital

Viber/ Αναζητήστε Ψηφ...

digitalliteracy.gr